

Na osnovu člana 11 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list CG“, broj 44/12) Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2014. godine, donijela je

Uredbu o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju

Predmet

Član 1

Grupno izuzeće od zabrane horizontalnih sporazuma o istraživanju i razvoju (u daljem tekstu: grupno izuzeće od zabrane), vrši se pod uslovima, po postupku i kriterijumima utvrđenim ovom uredbom.

Istraživanje i razvoj

Član 2

Istraživanje i razvoj u smislu ove uredbe obuhvata sticanje posebnog znanja i vještina u proizvodnom procesu, analize, studije, uključujući eksperimentalnu proizvodnju, tehničku probu, ugradnju i korišćenje određene opreme i sticanje prava intelektualne svojine na ostvarenim rezultatima.

Korišćenje rezultata istraživanja i razvoja u smislu ove uredbe je proizvodnja ili distribucija ugovornog proizvoda ili primjena ugovornog tehnološkog procesa ili ustupanje i licenciranje prava intelektualne svojine ili prenos znanja i vještina neophodnih u tom postupku proizvodnje ili primjene.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) **učesnik u sporazumu** je strana u sporazumu, i svako povezano pravno lice u smislu Zakona o zaštiti konkurencije (u daljem tekstu: Zakon);
- 2) **distributer** je pravno ili fizičko lice koje kupuje proizvod radi dalje prodaje;
- 3) **konkurent** je postojeći ili potencijalni učesnik koji obavlja djelatnost na istom relevantnom tržištu;
- 4) **proizvod** je roba ili usluga, uključujući i poluproizvod;
- 5) **ugovorni proizvod** je proizvod koji je predmet sporazuma i koji je rezultat zajedničkog istraživanja i razvoja ili je proizveden primjenom ugovornog tehnološkog procesa;
- 6) **ugovorni tehnološki proces** je tehnološki proces ili proces koji je rezultat zajedničkog istraživanja i razvoja;

7) **sporazum o istraživanju i razvoju** je sporazum između dvije ili više strana koji obuhvata:

- a) zajedničko istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili tehnološkog procesa ili zajedničko korišćenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja;
- b) zajedničko korišćenje rezultata istraživanja i razvoja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa po osnovu ranije zaključenog sporazuma između istih ugovornih strana;
- c) zajedničko istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili tehnološkog procesa uz isključenje zajedničkog korišćenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja;
- d) zajedničko finansiranje istraživanja i razvoja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa i zajedničko korišćenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja;
- e) zajedničko korišćenje rezultata ulaganja u istraživanje i razvoj ugovornog proizvoda ili tehnološkog procesa po osnovu prethodno zaključenog sporazuma između istih ugovornih strana; ili
- f) zajedničko finansiranje istraživanja i razvoja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa, isključujući zajedničko korišćenje rezultata zajedničkog istraživanja i razvoja;

8) **posebna znanja i vještine** (*know-how*) su cjelokupno prenošenje stručnih znanja i iskustva o tehnologiji i proizvodnom procesu određenog proizvoda;

Sporazumi na koje se primjenjuje grupno izuzeće

Član 4

Grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se na horizontalne sporazume iz člana 8 Zakona zaključene između dva ili više samostalnih učesnika na tržištu koji za predmet imaju ustupanje ili prenos prava intelektualne svojine na jednog ili više učesnika u sporazumu ili na privredno društvo koje su osnovali učesnici u sporazumu radi zajedničkog istraživanja i razvoja, zajedničkog finansiranja istraživanja i razvoja ili zajedničkog korišćenja rezultata istraživanja i razvoja kada su te odredbe sporazuma neophodne za sprovođenje predmeta sporazuma.

Opšti uslovi za grupno izuzeće

Član 5

Grupno izuzeće primjenjuje se ako:

- 1) se sporazumom utvrđuje pravo svih učesnika u sporazumu da bez ograničenja mogu pristupiti rezultatima zajedničkog istraživanja i razvoja ili zajedničkog finansiranja istraživanja i razvoja, koji mogu da obuhvataju i pravo intelektualne svojine i posebna znanja i vještine neophodne za dalji postupak istraživanja, razvoja i korišćenja rezultata istraživanja i razvoja;

2) se sporazumom utvrđuje pravo svakog učesnika u sporazumu na slobodan pristup znanju i vještinama učesnika u sporazumu prije zaključenja sporazuma o istraživanju i razvoju, ako su ta znanja i vještine neophodni za korišćenje rezultata istraživanja i razvoja;

3) je zajedničko korišćenje rezultata istraživanja i razvoja u direktnoj vezi sa rezultatima koji predstavljaju intelektualnu svojinu ili posebna znanja i vještine, a koji su odlučujući i neophodni u procesu proizvodnje ugovornog proizvoda ili primjene ugovornih tehnoloških procesa;

4) se sporazumom kojim se utvrđuje specijalizacija proizvodnje jednog učesnika sporazuma predviđa obaveza snabdijevanja svih učesnika sporazuma osim u slučaju ugovaranja zajedničke distribucije ili isključivog prava proizvođača da distribuira taj proizvod.

Grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se i na sporazume o istraživanju i razvoju iz stava 1 tačka 1 ovog člana pod uslovom da je ugovorom predviđena specijalizacija jednog ili više učesnika u sporazumu u primjeni i komercijalizaciji rezultata istraživanja ili ako se usluge istraživanja i razvoja pružaju na komercijalnoj osnovi.

Sporazumom iz stava 2 ovog člana mogu biti predviđena uzajamna davanja za pristup i korišćenje rezultata istraživanja u daljem procesu razvoja, do visine tržišne vrijednosti davanja.

Grupno izuzeće od zabrane primjenjuje se i na sporazume kojima su ugovorena uzajamna davanja za pristup i korišćenje znanja i vještina drugog učesnika u sporazumu, prije zaključenja sporazuma o istraživanju i razvoju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, do visine tržišne vrijednosti davanja.

Period na koji se primjenjuje grupno izuzeće

Član 6

Grupno izuzeće primjenjuje se:

- 1) na period istraživanja i razvoja ako učesnici u sporazumu nijesu konkurenti, odnosno na period do sedam godina od stavljanja na tržište ugovornog proizvoda kada je ugovoreno zajedničko korišćenje;
- 2) ako je zajednički tržišni udio:

- učesnika u sporazumu o istraživanju i razvoju iz člana 2 stav 1 tačka 7 podtač. a, b i c ove uredbe na relevantnom tržištu manji od 25%; ili
- strane u sporazumu koja je ulagač sredstava iz člana 2 stav 1 tačka 7 podtač. d, e i f ove uredbe, kao i svih drugih učesnika sa kojima je ulagač zaključio sporazum o istraživanju i razvoju manji od 25%.

Nakon isteka perioda iz stava 1 tačka 1 ovog člana, grupno izuzeće se može primjenjivati ako je tržišni udio učesnika u sporazumu manji od 25% na relevantnom tržištu.

Sporazumi na koje se ne primjenjuje grupno izuzeće od zabrane

Član 7

Grupno izuzeće od zabrane iz člana 3 ove uredbe ne primjenjuje se na sporazume o istraživanju i razvoju kojima se direktno ili indirektno, pojedinačno ili zajedno sa drugim činionicima utvrđuju ograničenja koja imaju za cilj:

- 1) zabranu učesniku u sporazumu zaključivanje sporazuma o istraživanju i razvoju sa trećom ugovornom stranom u oblasti koja nije u direktnoj vezi sa predmetom sporazuma i ugovornim proizvodom, odnosno nakon isteka sporazuma o zajedničkom istraživanju i razvoju ili zajedničkom ulaganju u istraživanje i razvoj na istom ili povezanom tržištu;
- 2) ograničavanje obima proizvodnje ili prodaje, osim:
 - utvrđivanja proizvodnih ciljeva kada zajedničko korišćenje proizvoda uključuje i zajedničku proizvodnju ugovornog proizvoda;
 - utvrđivanja ciljeva prodaje kada zajedničko korišćenje rezultata istraživanja i razvoja uključuje zajedničku distribuciju ugovornog proizvoda ili zajedničko licenciranje ugovornog tehnološkog procesa;
 - ugovorene specijalizacije u postupku korišćenja; i
 - ograničavanja učesnika u sporazumu da proizvode, prodaju, ustupaju ili licenciraju proizvode ili tehnološke procese koji su konkurentni ugovornom proizvodu ili ugovornom tehnološkom procesu i u ugovorenom periodu zajedničkog korišćenja rezultata istraživanja i razvoja;
- 3) utvrđivanje cijene u daljoj prodaji ugovornog proizvoda ili licenciranja ugovornog tehnološkog procesa trećoj ugovornoj strani, osim u slučaju utvrđivanja cijene direktnom kupcu ili utvrđivanja naknade za licencu ako zajedničko korišćenje rezultata uključuje i zajedničku distribuciju ugovornog proizvoda ili zajedničko licenciranje ugovornog tehnološkog procesa;
- 4) ograničavanje geografskog područja ili određene grupe kupaca na kojem učesnici u sporazumu imaju pravo pasivne prodaje ugovornog proizvoda ili pravo licenciranja ugovornog tehnološkog procesa;
- 5) ograničavanje aktivne prodaje ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa na geografskom području ili određenoj grupi kupaca kada aktivna prodaja ugovornog proizvoda ili ugovornog tehnološkog procesa nije ugovorena specijalizacija korišćenja rezultata istraživanja i razvoja između učesnika u sporazumu;

6) zabrana odbijanja snabdijevanja kupaca sa geografskog područja drugog učesnika u sporazumu o istraživanju i razvoju ili određene grupe kupaca koji je po osnovu specijalizacije korišćenja dodijeljen drugoj ugovornoj strani.

Ugovorne odredbe na koje se ne primjenjuje grupno izuzeće od zabrane
Član 8

Grupno izuzeće od zabrane iz člana 3 ove uredbe ne primjenjuje se na ugovorne odredbe kojima se:

- 1) zabranjuje osporavanje prava intelektualne svojine čiji su nosioci učesnici u sporazumu o istraživanju i razvoju, a koja su značajna za istraživanje i razvoj nakon završetka istraživanja i razvoja, ili zabranu osporavanja prava intelektualne svojine čiji su nosioci učesnici u sporazumu o istraživanju i razvoju, a kojima se štite rezultati tih istraživanja i razvoja, uz mogućnost raskida sporazuma o istraživanju i razvoju ako jedan od učesnika u sporazumu osporava ta prava intelektualne svojine;
- 2) zabranjuje davanje licence drugoj ugovornoj strani za proizvodnju ugovornih proizvoda ili za primjenu ugovornih tehnološkog procesa, osim kada sporazum predviđa da jedan od učesnika u sporazumu koristi rezultate zajedničkog istraživanja i razvoja ili plaćenog istraživanja i razvoja na tržištu na kojem djeluje druga ugovorna strana.

Stupanje na snagu
Član 9

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:
Podgorica, 2014. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović